

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inopozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 8-8879

NO. 200. — ŠTEV. 200.

NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 25, 1932. — ČETREK, 25. AVGUSTA 1932

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX.

TRINAJSTISOC MAJNERJEV PRODIRA DVA OKRAJA

KER JE PREBIVALSTVO DO ZOB OBOROŽENO, BO SKOROGOTOVO PRIŠLO DO PRELIVANJA KRV

Ogromna karavana, v kateri je nešteto avtomobilov in truckov, se v. e. e. skozi vasi in mesta. — Sprevod je dolg nad dvajset milj. — Štrajkarji pravijo, da se ne bodo umaknili, dokler ne bodo majne zaprte oziroma ne bodo začele obratovati pod starimi pogoji. — Državni pravdnik zahteva proglasitev vojnega stanja.

DOWELL, Ill., 24. avgusta. — Danes je začelo prodirati proti Franklin in Williamson okraju, kjer so začeli delati premogariji po novi plačilni lestvici, ki določa pet dolarjev dnevne plače, nad trinajst tisoč štrajkarjev.

Stavkujoči majnerji pravijo, da ne bodo prej odnehali, dokler jih ne pregovore, da ne bodo drugače delali kot pod starimi pogoji.

Ako se bodo uresničile pretnje pomožnih šerifov, konštablerjev in rovskih stražnikov, bo prišlo do prelivanja krvi.

Serif Browning Robinson iz Franklin okraja je rekel, da ne bo pustil nobenega štrajkarja v okraj.

Neki čuvaj deželne ceste je skušal s 300 pomožnimi šerifi zaustaviti ogromno karavano štrajkarjev, pa ni ničesar opravil. Pomožni šerifi so se morali hitro umakniti.

Pozneje je rekel stražnik štrajkarjem, da je prebivalstvo Franklin in Williamson okraja do zob oboroženo.

Ako vderete v okraj, bo prišlo do strašnega prelivanja krvi. Sleherni, ki se bo podal po cesti navzdol, bo ustreljen.

To je bilo povedano premogarjem v Coulterville in Percy okraju, kjer so vsepovsod razpostavljene strojne puške. Po eno uro trajajočem pogajanju je pa šerif Davis dal odpreti cesto, nakar se je karavana začela pomikati naprej. Sprevod majnerjev, v katerem je nešteto truckov in avtomobilov, je dolg dvajset milj.

Štrajkarji so pripravljeni izsiliti delo pod starimi pogoji, pa naj imajo premogovni baroni na razpolago še toliko bomb in strojnih pušk.

Petnajst milj vstran od Coulterville v bližini Shanwicka, je bil sprevod zopet ustavljen. Čuvaji so svarili ljudi, naj za nobeno ceno ne gredo v Franklin okraj. Pol ure nato so odkorakali zopet naprej, dasi jim je skušalo onemogočiti prodiranje petdeset državnih policistov, ki so dospeli iz Springfielda.

Mi se ne bomo vrnili! — so kričali majnerji. Naša edina zahteva je, da majne ne smejo obratovati pod novimi pogoji. Pogodbo glede nove plačilne lestvice je sklenil Lewis s premogovnimi baroni, ne da bi nas vprašal, če smo s tem zadovoljni.

BENTON, Ill., 24. avgusta. — Tukaj se je vršila konferenca miličnih častnikov in uradnikov Franklin okraja. Dolgo časa so se posvetovali, če naj bo proglašeno vojno stanje ali ne. Državni pravdnik je zahteval takojšnjo proglasitev vojnega prava, toda poveljujoči častnik mu je odvrnil, da je do kaj takega upravičen edinole governor države.

CHRISTOFER, Ill., 24. avgusta. — S puškami in krepelci je napadlo danes petsto pomožnih šerifov predstražo 13.000 mož broječe armade štrajkarjev, ki se je približala Franklin okraju.

Dosti štrajkarjev je bilo ranjenih. Značilno je, da štrajkarji niso nudili nobenega odpora.

Pomožni šerifi so imeli na razpolago šest strojnih pušk, katerih se pa dosedaj še niso poslužili.

Hoover proti petdnevni tednu

FARMERSKA STAVKA SE JE RAZŠIRILA

Mlekarji države Wisconsin bodo imeli sejo. — Sioux City dobiva manj živil. — Obsežna agitacija.

Des Moines, Iowa, 24. avgusta. Navzlic temu, da so farmerji nekoliko ublažili svojo kampanjo s tem, da ne silijo farmerje, da pristopijo k 'farmerskemu prazniku', temveč jih hočejo pridobiti s prigovarjanjem, se je to gibanje razširilo v nova ozemlja.

Farmerji v Wisconsinu, ki se do sedaj še niso pridružili farmerjem v državi Iowa, ki skušajo s svojo stavko doseči višje cene za svoje pridelke, so pričeli z organiziranjem družbe 'farmerskega praznika'.

Mlekarji so skupno z državnim poljedelskim odborom na svoji seji v Madison sklenili, da skličejo zborovanje vseh farmerjev države Wisconsin.

V Dakota County so pričeli farmerji z agitacijo, da zavstavijo ves dovoz živine v St. Paul, Minn., kjer je največji trg za živino v državi Minnesota.

Druzi važni dogodki v farmerski stavki so:

Pogajanja v Omahi, da bi farmerji dovolili prevoz mleka skozi svoje vrste v južnem delu Iowe.

Pismo predsednika National Farmers' Holiday Association, Milo Reno, ki je razglasil stavko v Iowi, na gubernerja Dan Turnerja, da skliče sejo z gubernierjem države Minnesota Floyd B. Olsonom. Olson je predlagal za državo vojno stanje kot najboljši pripomoček za farmerje. Od nobene gubernernje ni bilo mogoče dobiti kakšne izjave.

Dovoz živil po železnici v Sioux City, kjer se je stavka pričela, je znatno padel in tovorni avtomobili so sploh prenehali voziti.

Cena prašičem je znatno padla.

Serif Blackhawk okraja H. T. Wagner ne dovoli nikakega pikeiranja v njegovem okraju. En farmer je bil ranjen, ko je ne tovarni avtomobil, katerega so spremljali deputiji, prodiral farmersko vrsto.

V Boone sta bila aretirana dva farmerja, ker sta s tovarnega avtomobila zmetala 230 galon smetane.

Zastopniki farmerjev so izrazili svoje obžalovanje, da je bil vstavljen vlak pri Nacora in so obljubili, da bodo od sedaj naprej stražili samo ceste, da avtomobili ne bodo mogli voziti pridelkov v mesto.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Dasi štrajkarji niso prav posebno dobro organizirani, vlada v njihovih vrstah skoro uzoren red. Voditelji so jim prepovedali nošnje orožja in uživanje opojnih pijač.

Zivil imajo za pet dni, in upajo, da bodo tekom tega časa pregovorili vse one, ki delajo pod novimi pogoji, da bodo opustili delo.

JUGOSLAVIJA KONTROLIRA ČASOPISJE

Jugoslovanski presbiri bo imel monopol za vse tujejezične časopise. — Neodvisni prodajalci morajo v treh mesecih vstaviti prodajo.

Dunaj, Avstrija, 24. avgusta. — Iz Beograda prihaja poročilo, da bo od sedaj naprej uradni jugoslovanski presbiri "Avala" imel monopol za uvažanje in prodajo vseh tujejezičnih časopisov in magazinov. Neodvisni trgovci so dobili rok treh mesecev, da prenehajo s prodajo tujih časopisov, ali pa postanejo zastopniki "Avala".

Ta izprememba je v soglasju z vladno namero, da kontrolira vse časniške vesti. "Avala" je edina časniška agencija v državi in iz tega sledi, da bo objavljala samo one vesti, ki so pogodu diktatorstvu. Tuji poročevalci, ki poročajo drugače, niso dobrodošli. Nek londonski poročevalec je bil pred kratkim izgnan iz države. "Avala" bo kontrolirala vse vesti, ki so primerne za jugoslovansko javnost.

UČITELJICA SKOČILA IZ AEROPLANA

Washington, D. C., 24. avgusta. Učiteljica brez službe, Miss Marjorie Fletcher, stara 32 let, je najela aeroplan za polet v Annapolis, Md., ko je obhajala svoj rojstni dan. Najbrže je bila obupana, da ne more najti nobene primerne službe, je porabila svojih zadnjih \$25 za vožnjo z aeroplanom na Washington-Hoover letališču. In iz aeroplana je pozneje skočila 1800 čevljev globoko.

Miss Fletcher je prišla okoli polnočnega na letališče in je vprašala za zabavno vožnjo.

Danes je moj rojstni dan, — je rekla. — Stric mi je poslal nekaj denarja in zdaj se hočem peljati z aeroplanom.

Izbrala si je vožnjo v Annapolis in nazaj ter je sedela v prednji kooce aeroplana. Letalo je vozil znani pilot Roger Scott. Ko sta bila oddaljena od Annapolisa kak tri milje, se je Miss Fletcher dvignila in skočila iz aeroplana.

Scott je pristal na bližnji planavi in čakal truplo učiteljice. Ker je ni mogel najti, je obvestil državne oblasti in se nato vrnil na letališče, kjer je naznanil, kaj se mu je pripetilo.

V aeroplanu so našli njeno denarnico, v kateri je bilo \$34 in naslov, kjer je stanovala. Miss Fletcher je bila brez službe že od maja.

NAJNOVEJŠA PAPEŽEVA ODREDBA

Papež pozivlja ljudi k prijateljstvu do fašizma. Učitelji katoliške akcije smejo delovati s fašisti.

Rim, Italija, 24. avgusta. — V dokaz prijateljskih odnosov med cerkvijo in državo v Italiji je nova papeževa odredba, ki dovoljuje učiteljem družbe Katoliška akcija, da smejo občeati z učitelji fašistorske stranke.

Vsled te cerkvene odredbe je bila preklicana stara odredba, po kateri je bilo učiteljem Katoliške akcije prepovedano imeti kako zvezo s katerokoli politično stranko.

Ta odredba se tiče samo učiteljev in ne dovoljuje nobenega drugega političnega delovanja, ker bi to bilo proti točkam pogodbe, ki je bila sklenjena v septembru lanskega leta med papežem in Mussolinijem.

Neka točka pogodbe določa, da mora biti članom Katoliške akcije prepovedano vmešavati se v politiko.

Papež je v svoji zadnji odredbi tudi dovolil malim dečkom v katoliških šolah, da smejo pristopiti v fašistovsko Balilla organizacijo.

Na drugi strani pa je fašistovski tajnik Achille Starace že začetkom tega meseca razposlal fašistovskim pokrajinskim tajnikom okrožnico, v kateri jim naznanja, da imajo pravico v fašistovskih kampih pustiti služiti sv. mašo.

Mussolinijev list "Il popolo d'Italia", v Milanu je pred nekaj dnevi objavil Mussolinijev članek, v katerem pravi, da fašizem "spoštuje, brani in podpira" katoličanstvo v Italiji.

PET OSEB ZASTRUPLJENIH

Louisville, Ky., 24. avgusta. — Nadomestni ravnatelj za zdravje dr. Asher Harris je naznanil, da so John C. Callahan, njegova žena in trije otroci umrli vsled zastrupljene hrane. Strup je moral priti od zunaj. Spočetka so bile oblasti mnenja, da je družina umrla vsled pokvarjene hrane.

Dr. Harris pravi, da je bil strup pomešan v konzervirane divje česnje, katere je družina jedla v nedeljo, v namenu, da se uniči cela družina enajstih oseb.

Trije otroci so umrli kmalu po zajtrku, Callahan in njegova žena sta umrla v ponedeljek, dva otroka bosta najbrže še umrla, štirje otroci pa niso zajtrkovali.

GORGULOV JE VLOŽIL PRITOŽBO

Pariz, Francija, 24. avgusta. — Zagovorniki dr. Paula Gorgulova, ki je umoril Doumerja, so pri pravniški Paula Doumerja, so pri pravosodnem ministru vložili pritožbo, v kateri naglašajo, da se je morilecovo duševno stanje, ki nikdar ni bilo stalno, v ječi mnogo poslabšalo. Gorgulov je bil obsojen na smrt pod giljotino.

DELAVSTVO NE BO ZASTOPANO PRI VAŽNI KONFERENCI

WASHINGTON, D. C., 24. avgusta. — Predsednik Hoover se je naenkrat premislil ter je mnenja, da bi uvedba petdnevnega delovnega tedna ne bila posebno dobro sredstvo za zmanjšanje nezaposlenosti. Ko se bo v petek vršila tukaj konferenca zastopnikov federalnih rezervnih okrajev, bodo skušali dobiti druga sredstva za izboljšanje položaja.

V Beli hiši so ugotovili, da petdnevnega delovnega tedna ni mogoče zadovoljivo uporabiti. Po nekaterih tovarnah se ne dela samo po pet dni na teden, po nekaterih pa še manj.

Konferenca, ki se bo vršila v petek, bo razpravljala o kreditu, pomoči za farmerje ter o izboljšanju trgovine in industrije.

Organizirano delavstvo na konferenci ne bo zastopano, kar smatra Ameriška Delavska Federacija za velik udarec.

Vodstvo Ameriške Delavske Federacije izjavlja, da sodeluje predsednik le z organizacijami, ki vključujejo bankirje in trgovce.

Nadalje je rečeno v izjavi, da ni bilo še ničesar storjenega za razširjenje kredita. Kongres bo poveljil zvezne rezervne banke, naj dajo trgovcem direktna posojila v namenu, da bi se industrija oživela. Banke pa nočejo o tem dosti slišati.

Federacija zaključuje svoje poročilo z ugotovitvijo, da je bilo meseca junija v državi nad enajst milijonov nezaposlenih ter da je v mesecu juliju naraslo njihovo za nadaljnjih par stotisoč.

ZANIMIVE IZKOPNINE TOLTEKOV

Ekspedicija je izkopala palačo s 40 sobami. — Našli so mnogo različne posode.

Mexico City, Mehika, 24. avgusta. — Z objavo, da so izkopavanja v San Juan Teotihuacan, blizu mehiškega glavnega mesta, imela velik uspeh, se odkrivajo nove skrivnosti rodu Toltekov, ki so bili pred 2000 leti v Mehiki na višku kulture.

V razvalinah velikega poslopja, ki ima 40 sob in v katerem je morala živeti zelo važna osebnost v dobi Toltekov, so našli mnogo lončene posode, podobne več različnih predmetov.

Izkopavanje vodi ravnatelj prirodoslovnega muzeja v Stockholmu, dr. Sigvald Linne in dr. Mannuel Gamio, največji poznavalec zgodovine Toltekov, označuje te izkopanine za najvažnejše.

Ekspedicija je izkopavala v razvalinah velike hiše in našla tolteško lončeno posodo in mnogo okraskov ter kip iz ilovice poljedelskega boga Xipetotek, ki je visok štiri čevlje.

Tolteki so nekdaj prebivali po celi sedanjí državi Mehiki. Svoj napredni kulturi so dosegli okoli leta 900 p. Kr.

Vpliv Toltekov se je širil zelo daleč, toda središče je bilo blizu sedanjega mehiškega glavnega mesta.

GROBNICA NA MORSKEM DNU

Ladje v San Francisco zalivu vozijo nad človeški mi kostmi. — Mnogo ljudi se je potopilo z ladjami.

San Francisco, Cal., 24. avgusta. Nekaj ladij s svojimi jembori pokonec, druge z dimniki, vse pa polne morske vode, leži na globokem morskem dnu v zalivu San Francisco.

Vsak dan se prepelje preko zaliva 60 do 70 tisoč ljudi, toda malokdo ve o potopljenih ladjah pod njimi.

V bližini Vallejo pomola leži ladja Julijs, ki je eksplodirala 27. februarja 1888 ter se je potopila s 30 ljudmi.

Blizu Fort Point ob vходу v zaliv ležita na dnu morja dve ladjji: City of Rio de Janeiro in City of Chester. Ladja Rio de Janeiro, ki je vozila tovar vreden \$400.000, je v globoki vodi zadela ob skalo in se potopila s 128 ljudmi.

Ladja City of Chester se je potopila 22. avgusta 1888, pet minut potem, ko se je zadela v parnik Oceanis iz Liverpola. Sednajst ljudi je tedaj izgubilo življenje.

Blizu zaliva San Pablo leži ladja Secretary, katere kotli so eksplodirali 15. aprila 1854 in je petdeset ljudi utonilo. Ladja Atlantic leži ob robu Golden Gate, kjer se je potopila leta 1886 in potegnila s seboj v globočino 27 ljudi. Ob obrežju Alcatraz otoka je potopljena ladja Aberdeen, ki se je potopila leta 1916 in z njo osem ljudi.

Na pečinah Lans End je še sedaj mogoče videti ostanek parnika Lyman Stewart, ki se je potopil, ko se je trčil s parnikom Walter A. Luckenbach 7. oktobra 1922. Malo manj kot miljo vstran leži parnik Coco Bay, ki se je potopil pet let pozneje.

Poleg tega je še več drugih ladij, ki leže na dnu zaliva: Port Saunders, Golden Gate, Trifolium, Red Wing, Aberdeen, več ribiških in drugih manjših ladij, ki vsega skupaj tvorijo velik mornariški muzej.

FILMI KRALJEVE DRUŽINE PREPOVEDANI NA IRSKE

Dublin, Irsko, 24. avgusta. — Irsko republikanska armada je naprosila voditelje tukajšnjih gledališč naj ne kažejo filmov, ki predstavljajo angleško kraljevo družino. Če se ne bodo hoteli mirnim potom prostovoljno pokoriti, jim bo to uradno prepovedano.

Nauk španskega puča.

Nekateri osnovni zakoni zgodovinskega dogajanja se ponavljajo v vsaki revoluciji. Kdor pozna slovečo zgodovino velike francoske revolucije, ki jo je napisal Krapotkin, in zasleduje razmere, kakor se razvijajo sedaj v Španiji po padcu monarhije, bo našel vprav presenetljive analogije.

Tako v Franciji, kakor Španiji se je monarhija opirala v prvi vrsti na fevdalno plemstvo. V obeh slučajih je pobuda za revolucijo izšla iz meščanstva, ki je po dosegu svobode in enakosti izrazilo težnjo širokih množic po človeku dostojni eksistenci v to, da je na razvalinah plemiške nadvlade zgradila demokratični režim, v katerem pa je ostala socialna neenakost kakor prej. V vseh revolucijah nove dobe je ljudstvo, ki revolucijo hrani in skrbi, da se ne ustavi, podžigajoč jo s svojim nagonom po socialni pravici in enakosti, globoko razočarano, ker vidi, da ga je meščanski razred prevaral. Namesto zemlje in kruha pa prostora za življenje, se morajo množice kmetov in delavcev, ki se smatrajo za edino upravičene dediče plemiške posesti, zadovoljiti s tistim skromnim položajem v družbi, ki so ga vedno imeli, dočim meščanstvo fevdalni red nadomesti s plutokracijem, v katerem obnem z denarjem in zemljo pripade njemu tudi vsa oblast. Nič ni bolj zanimivega, kakor brati ona poglavja francoske revolucije, v katerih so popisani taktični triki, s katerimi je stan meščanskih intelektualcev in posestnikov skušal obrniti tok revolucije nazaj, da ne bi ljudstvo ustvarilo družabnega reda, kakor so ga početniki revolucije sami označili kot svoj ideal. Komaj je konstituenta iz l. 1789. sklenila, da so vse fevdalne pravice in obveznosti kratkoma odpravljene, že so njene odseki izdelovali tozadeve zakone, v katerih se je praktično preklinalo in onemogočilo vse to, kar je bilo v principu sklenjeno. Večina fevdalnih obveznosti je ostala v veljavi, ker jih kmet naravno ni mogel odkupiti; to pa zato, da bi te dajatve, ki jih je prej prejemale plemstvo, odslej užival in od njih bogatel republikanski meščen. Na ta način je meščanstvo samo nehote podpiralo monarhistično reakcijo in l. 1792. je bila francoska revolucija na tem, da propade, če ne bi je bilo ljudstvo z energičnim izbruhom, ki je pomedel z monarhijo vred tudi meščansko reakcijo pod zastavo Zironde. Kakor vemo, pa je pozneje ta reakcija vendarle odnesla zmago.

Točno tako se razvijajo današnje stvari v Španiji. Sedanja vlada najbolj radikalne meščanske leve veš čas, odkar vodi državno krnilo s pomočjo ustavodajne zbornice, to je več kot pol leta, ni storila niti najmanjšega koraka, da izvede tisto, veliko agrarno reformo, ki je prva in najnujnejša zahteva moderne Španije. Kljub najradikalnejšim izjavam konstituenta, ki se prizadeva, da svojim ustavnim načelom in pozitivnim zakonom daje čim bolj socialističen značaj, in ki se ponaša s tem, da španska ustavodajna skupščina ni samo idealen zgled v zgodovini Španije, ampak vzor demokracije vsega sveta sploh — kakor je rekel poljedelski minister Marcelino Domingo — je špansko fevdalno plemstvo slejkoprej gospodar najbolj rodovitne španske zemlje, kmet pa z najrazličnejšimi dajatvami obremenjen najemnik. O položaju kmetijske delavstva pa sploh ne govorimo. Tudi špansko meščanstvo se da voditi od istih nagonov in teženj, kakor svojčas francoski buržuaz: zemlja, ki se zaradi gospodarske krize že precej časa izmika iz rok veleplemstva, naj preide v last meščanske plutokracije, kmetovi poseti pa naj se postavijo meje, ki so v kričnem nasprotju s programom socialnih potreb in izenačenja, ki ga imajo meščanski republikanci polna vsa usta. Sicer je bila teroristična propaganda komunistov v južni Španiji v prvi polovici letošnjega leta nekoliko splashnela, toda ta navidezna apatija ne pomeni, da bi bile kmetijske množice zadovoljene. Zadnji čas je zopet oživel, posebno med vinčarji v Kataloniji, pa je vlada poslala nadne o-rožnike. Šef španske vlade, ki je v besedah in programih naraščal-

nejši od vseh radikalov, sploh vlada s pomočjo orožništva, ki je najjačja opora meščanske republike na eni, in z glasovi socialno-demokratskih voditeljev, kojih taktika je povsod določena pa strahu pred komunisti, na drugi strani. Tako zboruje konstituenta, ki niti najmanj ne predstavlja več mnenja večine španskega naroda, ker se je razpoloženje množic po začetnem navdušenju za republiko radi razočaranja nad "delom" narodnih zastopnikov popolnoma izpremenilo, že celih 7 mesecev, ne da bila niti sklenila, niti izvedla kakšno količajčno postavo. Agrarna reforma je, kakor rečeno, slejkoprej samo na papirju, ne da bi režim imel potnega namena, da jo v celoti in v duhu ljudskih potreb in zahtev realizira. Še vedno se morajo španski kmetijski koloni pomagati s samovoljno odpovedjo fevdalnih obveznosti, z bojkotom in sabotažo ter požigom žetve, od katere sami nič nimajo; seveda je takoj orožništvo na mestu, in eksekutorji rubijo in kaznujejo kmetiča še bolj neizprosno kakor pod kraljem Alfonzom. Španski liberali se sicer ponašajo, da je konstituenta sprejela že 200 zakonov, toda ti zakoni se tičejo samo malenkosti. Najbolj zanimivo pa je to, da ustava, ki je bila popolnoma izdelana in razglašena, sploh še ni v veljavi, ker so zastopniki naroda sklenili izjemno postavu, ki pravi, da je izvajanje ustave odgodeno, dokler niso razmere zadosti dozorele, radi česar vlada gospod Azana brez ustave, kakor je vladal njegov prednik po strmo glavljenju monarhije. V zadnjem času se je ministristvo Azane lotilo avtonomističnega zakona za Katalonijo, pa z njim nima sreče, ker se tega važnega problema ni lotilo iz odkritosrčnih motivov,

ampak samo zato, ker za svojo večino glasov rabi poleg socialistov tudi katalonske poslance. Posledica tega polovičnega šumarskega dela je, da so se na eni strani uprli Španci, ki so začeli katalonsko blago in katalonske potnike sistematično bojkotirati, na drugi strani pa večina Kataloncev kompromisne rešitve madridske vlade odklanja. Zaradi tega se je delo v konstituenti popolnoma ustavilo in zastopniki naroda so si ravno izmislili izhod iz položaja v tem, da bi šli na letne počitnice, ko je nenkrat izbruhnila monarhistična vstaja.

Španski monarhisti so tudi sledili zgledu svojih predhodnikov v Franciji. Mislili so, da je prišel čas za reakcijo, ker so videli, kako razmere same delajo zanje. Velikemu delu španskega meščanstva je vlada Azane, ki mora delati kompromise s socialisti, trn v peti. To več ali manj reakcionarno meščanstvo vodi eden najvplivnejših španskih politikov, bivši republikanski minister Lerroux, ki se že pol leta prizadeva, kako bi povzročil vladno krizo, ki bi prinesla njega na vrh in pomedla s socialisti. Socialisti so zopet razdeljeni, ker mnogi ne odobravajo social-reakcionarne taktike svojih zastopnikov v kabinetu. Da se tako socialistični ekstremisti tja do komunistov, kakor pristasi bivše monarhije, znašajo na splošno nezadovoljstvo množice z vlado, se razume samo po sebi. Monarhisti bi bili gotovo dosegli uspeh, kakor bi ga bili francoski reakcionarci leta 1892, ako se ne bi bilo postavilo na stran meščanske republikanske vlade organizirano socialistično delavstvo, ki je svoje težnje po pravičnem socialnem redu zastopavalo za kategorično zahtevo trenutka, da se reši republika. Ker monar-

histi niso računali s tem faktorjem, se je njihov puč ponesrečil, dasi je nevarnost bila mnogo večja, nego jo predstavlja madridska vlada. Na vsak način pa je puč bil resen opomin sedanjim oblastnikom, da od puhlih fraz politične svobode in socialne enakosti preidejo k dejanju, zakaj v nasprotnem slučaju ta puč ni bil zadnji.

TURKI — IZVOR KULTURE

Na nedavnem kongresu turških zgodovinarjev je bila prav glasno izrečena trditev, da bi morali prav za prav Turki veljati za stvaritelje in razširjevalce svetovne kulture. Kdor tega ne verjame, lahko vzame v roko knjigo turškega pisatelja Jusufa Zyje "Arijei in Turanci". V tem delu, ki je izšlo v originalu v Carigradu, v nemškem prevodu pa v Lipskem, dokazuje pisec na podlagi jezikovnih, etnoloških, mitoloških in imensko primerjavnih študij, da je kultura vsega sveta sad turanskih narodov.

Pisec pa je vsaj toliko previden, da ne odreja tudi tako zvanim arijskim in semitskim narodom nekoliko zasluge za občo človeško kulturo, to pa zategadelj, ker pripadajo po svojem pokolenju in jeziku turanski skupini. Rod Ar je po opredelitvi pisca turški rod, njegova kultura se je razvila v Sibiriji ter se je po ledni dobi razširila po vsej Aziji in Evropi. Tako si turški zgodovinarji tolmačijo istočasne pojave ene in iste kulture na Kitajskem, v Indiji, Babiloniji, v Egiptu in v območju Sredozemskega morja. Tudi jeziki najrazličnejših jezikovnih skupin izvirajo po naziranjju citiranega pisca iz turščine — seveda za tistega, ki hoče temu verjeti.

Gledališče—Glasba—Kino

NOVA SEZIJA V ROXY THEATRE.

V Roxy Theatre se je začela nova sezija v sobotno ob enajstih dopoldne. Kazali so Foxovo sliko "The First Year" v kateri nastopata Janet Gaynor in Charles Farrell.

Upravni ravnatelj Mr. Cambria, ki je bil svoječasno pri Publix in Loew cirkuitih je naznanil da bo v letošnji seziji dosti novosti bodisi v glasbenem bodisi v dramskem oziru.

V orkestru je 70 izbranih godbenikov, nadalje je zbor 40 pevcev, 24 plesalcev, dočim je v skupini Roxyettes 32 oseb.

Orkester je pod vodstvom kapelnika in violinista Davida Rossa ter je proizvajal Rimsky-Korsakovo "Scherzad". Mr. Ross je bil svoječasno godbeni ravnatelj Skouravih gledališč v St. Louisu in Minneapolisu. V Philadelphiji je vodil Mastbaum Symphony Orchestra.

Basist Imperato, ki se je že predstavil na Narodnem gledališču, je pel odlomke iz opere "Mefistofel".

Kot prva baletna je nastopila Vivian Fay, članica "Vanities".

Nadalje je treba omeniti nastope Albertine Rasch, Batrice Berenson, tenorista Josepha Griffina ter Fortunella in Cirillina.

Predstava se je zaključila z Movietone Newsreels.

Cerkniško jezero usiha.

Cerkniško jezero je že delno usahnulo. Dosedaj je usahnil Vodnos Retje in Rečeto. Rib je zelo malo, pa še to so zelo majhne. Ribolov je kajpada dovoljen samo takim, ki imajo ribolovno karto.

Kdo si ne želi domov?

VSAKDO lahko sedaj z malimi stroški potuje v domovino in se neovirano vrne nazaj.

Moderni parniki Vam nudijo vso potrežbo, in kdor je od večšega zastopnika pravilno poučen, mu je potovanja zabava.

Pri nas lahko kupite vozne liste za vse parnike.

Vsa pojasnila za dobavo potnih listov, affidavitov; če želite dobiti soročnika iz starega kraja, kakor tudi vse druge informacije, da m o vsakomur brezplačno.

Pišite nam!

Metropolitan Travel Bureau

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Mi zastopamo vse parobrodne družbe.

LETOS JE POLARNO LETO

Lahko je reči ali zapisati, da je letošnje leto polarno, težko je pa to lajku razumeti. Naziv prav za prav ni pravičen. Znanstvena raziskavanja v tem letu bodo namreč obsegala vso zemljo, vsaj kar se tiče prirodoslovnih ved, ki jim je polarno leto posvečeno, torej meteorologije in zemeljskega magnetizma. V pogledu meteorologije bo naloga leta odnosno dela učenjakov v tem letu proučiti na vsej zemlji zlasti višino stratosfere in sploh spoznati fizikalne lastnosti ozračja, ne samo pri tleh, temveč tudi v višjih zračnih plasteh. Druga naloga bo proučevati premikanje različnih zračnih plasti in ugotoviti, kako se njihove lastnosti med premikanjem v druge dele ozračja izpreminjajo in torej tudi, kakšno je kot posledica teh izprememb vreme.

Polarni kraji so za to proučevanje velikega pomena, ker so ogromna posoda mrazga zraka, ki prodira v zmerni pas in v veliki meri vpliva na razvoj vremena v teh zemljepisnih širinah. Meteorološka opazovanja v polarnih krajih so zaradi velikih, pogosto nepremagljivih naravnih ovir žal s pomanjkljiva. Je pa mnogo problemov, ki bodo rezultati znanstvenih raziskavanj v polarnem letu podlaga za njihovo rešitev. Magnetna merjenja naj ugotovijo, kaj je z magnetnimi prvinami in kakšna je razlika v dneh z njihovimi motnjami in v dneh brez njih. S tem je v tesni zvezi proučevanje polarnega sijaja, atmosferične elektrike in zemeljskih tokov, ki so velikega praktičnega pomena zaradi svojega vpliva na brezžavno in telefonske daljnovode. Tudi zveza vseh teh pojavov z meteorološkimi pojavi utesne prinese zanimive ugotovitve. Poleg tega je še cela vrsta drugih vprašanj, ki jih bodo skušali pojasniti učenjaki v polarnem letu. Šlo bo tudi za hidrološko, biološko in druga opazovanja.

Vse te naloge naj bi rešila čim gostejša mreža opazovalnih stanic. V ta namen so ustanovili zlasti v polarnih krajih celo vrsto novih opazovalnih stanic, opravljenih v prvi vrsti s preizkuševalnimi instrumenti za meteorološka, aerološka in magnetična merjenja, pa tudi za merjenje solnčnega izžarjevanja, atmosferične elektrike itd. Glavni delež v polarnem letu je prevzela sovjetska Rusija delomato, ker je sosedja polarnih krajev, deloma pa zaradi velikih gospodarskih interesov. Rešiti je tre-

ba tudi problem zračnega prometa in iskati v teh ledenih pustinjah nove zračne poti.

Znanstvena raziskavanja bodo obsegala kot rečeno vso zemljo, torej tudi oceane, ki zavzemajo večino zemeljske površine in ki jih poznamo še zelo malo. V ta namen odpluje na široko morje mnogo parnikov, ki bodo učenjaki na njih proučevali oceane, kakor po starih na kopnem. Okrog 1000 parnikov bo oddajalo rezultate magnetnih opazovanj po radiu. Inicijatorja te ideje bi bila gotovo zelo prenečena, če bi vedela, kako sijajno se je uresničila. Niti v najdanejših sanjah se jima pred 60 leti ni moglo zdeli, da bo človeštvo doseglo v razmeroma tako kratkem času tako presenetljive uspehe. Omenjamo samo radio in letala.

Neodvisno drug od drugega starišla na to idejo profesor meteorološkega observatorija v Hamburgu Neumayer in pa Karl Weyprecht, avstrijski mornariški častnik, ki je vodil dve ekspediciji, ki odkril z Julijem Payerjem Zemljo Franca Jožefa. Na povratku je pisal še na ladji "Tegethoff" o potrebi strniti se k sistematičnemu proučevanju polarnih krajev, kar bo večjega pomena, kakor pa lov za doslej obeh tečajev. Payer je kakor Neumayer pravilno ugotovil, da poedine ekspedicije nimajo toliko pomena, če ne gredo na pot istočasno, kakor če bi šle istočasno. Pravilno je tudi ocenil važnost polarnih krajev.

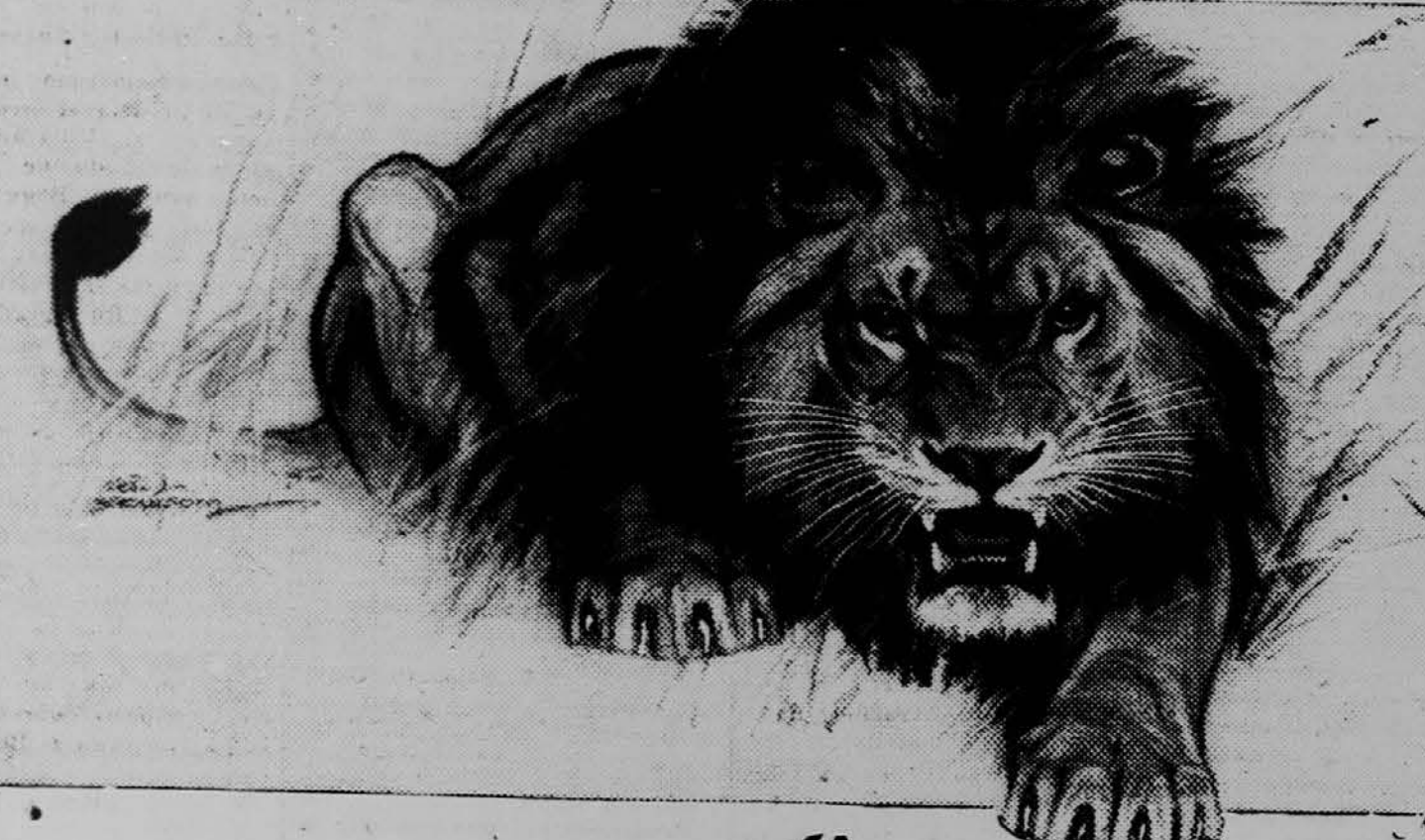
Največjo zaslugo za prvo polarno leto je imel nedvomno Weyprecht, ki se ni bal nobenih ovir. Po osmih letih, ko ga ni bilo več med živimi, je bilo l. 1882-83 organizirano prvo polarno leto po celi vrsti kongresov in konferenc. V Spomin na prvo polarno leto sedanje svetovno znanstveni podjetje, ki je dala inicijativo zanj zopet hamburška Seewarte. Polarno leto se je pričelo 1. avgusta in bo trajalo 13 mesecev.

POZDRAV!

Presrečne pozdrave pošiljam vsem prijateljem in znancem z mojih počitnic v Sheboygan, Wis. Ker mi ni mogoče pisati vsakemu posebej, zato prosim, da naj zadoštujejo te moje skromne vrstice.

Pozdravljeni tudi uredništvo Glas Naroda.

A. Kotar, naročnik.

"Narava v surovosti je redkokdaj MILA"

KRALJ ZVERI

"Narava v Surovosti" — kot jo je naslikal slavni slikar živali, Paul Bransom... navdahnjen od surove sile in dirjake premetenosti, ki je napravila levo za vladarja afriške džungle.

—in surov tobak nima mesta v cigaretah

Tega ni v Luckies... najmilejši cigareti kar ste jih kdaj kadili

MI kupujemo najboljši in najfinejši tobak na celem svetu — toda s tem še ni povedano, zakaj ljudje vsepovsod smatrajo Lucky Strike za najmilejšo cigareto. Dejstvo je, da nikdar ne pregledamo resnice, da je "Narava v Surovosti

Redkokdaj Mila" — zato je temu finemu tobaku po primernem staranju in miljenju dana dobrota onega Lucky Strike čistilnega procesa, ki je opisan z besedami — "It's toasted." Zato pravijo ljudje v vsakem mestu, trgu in vasi, da so Luckies tako mile cigarete.

"It's toasted"
Ta zavojček milih Luckies

"Ako mož napiše boljšo knjigo, ako ima boljšo prilogo ali če napravi boljšo mušnico kakor njegov sored, bo svet napravil izbojeno pot do njegovih vrat, četudi zgradi svojo hlo v gozdu." — RALPH WALDO EMERSON. Ali ne pojasni to, zakaj je liri svet sprejel in odobrill Lucky Strike?

KRATKA DNEVNA ZGODBA

OCTAVUS ROY COHEN:

OB ČEREH PONOSA

Nihče, niti mirni, neusiljivi natak ni slutil, da je mladi par, kateremu je stregel, na razpotju. Videl je samo dva mlada človeka, elegantno oblečena, interesantna, ki sta bila zelo pozorna drug nasproti drugemu, moža in ženo, ki sta govorila v globokem resnem tonu. Morda sta se pogovarjala o popolnoma neznanstnih rečeh.

Bila sta mož in žena, katerih pota so se ločila. Velika, mirna restavracija je bila zelo nevtralen kraj za take pogovore.

— Ti me razumeš, Doris — mi dva sva končala, — je zopet začel mladi mož.

Njene ustnice so se stisnile in rekla je hladno:

— Prav to si mi že davi povedal.

— Sem, pozneje sem pa še enkrat mirno premislil in te prosil za sestanek tu, da ti ponovim, kako ne moreva več naprej.

— Prav nič ti ne ugovarjam. Njen smeh je bil trd in mrzel kakor jeklo.

— Od tui pojdem domov in popravim svoje stvari. Od petih naprej boš neodvisna, po čemer, kakor vidim, tako silno hrepeniš. — je mirno pristavil in jo še enkrat pogledal.

— Ti si zelo pozoren, — mu je priznala in njen glas je lahko zatrepetal.

On pa se je dvignil in se poklonil.

Šel je iz dvorane, in ko ga ni bilo več, ji je čudna bol stisnila srce. A premagala se je, čeprav je bil ta trenutek tisti, ki se ga je najbolj bala.

Oba sta bila strastna, trmasta in ponosna. Ni bila njuna navada, da bi se pripravila in pričakala in si metala v obraz žaljivke in zbadljivke in si potem tiste rane mazala z mehikimi besedami... Besede, ki padejo, padejo in jih ne moreš več nazaj jemati. Krute besede bole in ne moreš jih pozabiti.

Šla je v sobo za pisanje, vzela papir in pero in napisala:

"Dragi Jim!

Končala sva. Pri tem, kar sva drug drugemu rekla, naj tudi ostane. Tako je bolje. Ne vrnem se domov, dokler ne zapustiš hiše. Vendar, nekaj me sili, da ti napišem te vrste in upam, da te bodo še dosegle. Rada bi ti dala zadnjo besedo, preden storiš odločilni korak. Enkrat sva se vroče ljubila. Če pa zapustiš hišo — sva končala. Tvoj ponos ti ne bo dopuščal, da bi se vrnil; moj lastni pa tudi ne, da bi te zopet sprejela. Če te ob šestih, ki se vrnem, ne bo več — bom razumela, da je za vedno konec. Doris."

Pusti, beli list je zakrival njen strah in njeno bol, ki ji je trgala srce. Poklekala je sla in ga poslala s pismom v svojo hišo. Tista ura od petih do šestih se ji je zdelala brezkonna. Potem se je vrnila domov.

Služkinja ji je povedala, da je Jim pismo osebno sprejel, da ga je čital in vtaknil v žep svojega

plašča, in da je končal potem s spravljanjem svojih reči, nakar je odšel.

Torej je šel... Njegovih stvari ni bilo več. Šel je...

Trmasto se je vzravala in vrgla glavo vznak, potem si je pa skušala dopovedati, da ga ne bo pogrešala. Skušala se je veseliti, da je šel.

Hiša se ji je zdelala strašno prazna. Iz vsakega kota se ji je zdela mlado poročena žena, a bilo je privikrat, da je vedela, da ga ne bo nikdar več, da bo ostala sama...

Večer se je vlekel kakor večnost. Ni bilo to privikrat, da je bila sama v hiši, kamor je prišla kot njegova mlado poročena žena, a bilo je privikrat, da je vedela, da ga ne bo nikdar več, da bo ostala sama...

Sedla je k oknu in topo, melanholično zrla v pusto naravo. Zdelo se ji je, tudi ta prazna kakor njena hiša in njeno srce. Starinska ura je tiktakala počasi in glasno, kakor da ji pravi, da sta se morda oba prenežila in da sta si v nenadni zagrenjenosti morda pokvarila mladi življenji.

Dokler ni dospela domov, ni mogla verovati, da bo res šel. Vrte, ki mu jih je pisala v hotelu in ki mu jih je poslala, so pomenile prošnjo, čeprav jih je napisala formalno, mrzlo. Upala je, da se to vendar premislil, da bo...

Pa se ni. Šel je — in se ne bo vrnil, to je dobro vedela. Njegov ponos je bil tak kakor njen. Za trenutek je zasovražila ta svoj ponos. Saj je bila njuna ljubezen tako lepa in se bi lahko bila!

Osamljenost jo je kar plašila. Šla je gor v spalnico in se spravljala spat. Vse prej kakor navdušenost in zmaga ji je polnilo srce. Enkrat se je celo opogumila in se pogledala v zrcalu in si glasno rekla, da ljubi Jima, in da po njem hrepeniš... A kaj je vse to pomagalo, ko je vendar vedela, da ji ga ne sprejela, čeprav bi prišel...

Ležala je s široko odprtimi očmi in z nesrečnim, raztrganim srcem in poslušala ropot prometa zunaj na ulici. In zopet je mislila na Jima. — Kje je zdaj? Kje je — Jim? On uživa svojo prostost...

Pa je zaslislala taksi, ki se je ustavil pred njenim domom. Neka slutnja jo je vlekla k oknu. Vide-la je, kako sofer težko vleče gor po stopnicah človeka, ki je bil videti da je mrtev. Zvonice je zategnjeno zazvonil.

Njena lica so začarala. Planila je kvišku in se hitro zavela v svojo dehtečo jutranjo obleko in hitela dol k večnim vratom. Sofer je položil — Jima na tla.

— Vaš soprog, gospa?

Grozja ji je stisnila srce. Jim ranjen! Morda smrtno ranjen. Na mah je postala drugačna, naravna. Ponos je izginil in ljubezen, ki jo je prav ta ponos zatiral, se je razvela kakor roža v solnični toploti. Jim — njen Jim ranjen — potrebuje...

Jim — njen Jim ranjen — potrebuje...

Jim — njen Jim ranjen — potrebuje...

Jim — njen Jim ranjen — potrebuje...

Jim — njen Jim ranjen — potrebuje...

Jim — njen Jim ranjen — potrebuje...

Jim — njen Jim ranjen — potrebuje...

Jim — njen Jim ranjen — potrebuje...

Jim — njen Jim ranjen — potrebuje...

Jim — njen Jim ranjen — potrebuje...

Jim — njen Jim ranjen — potrebuje...

Jim — njen Jim ranjen — potrebuje...

Jim — njen Jim ranjen — potrebuje...

Jim — njen Jim ranjen — potrebuje...

Jim — njen Jim ranjen — potrebuje...

Jim — njen Jim ranjen — potrebuje...

SVET ČEZ STO LET

V pogovoru z inozemskimi novinarji je znani francoski pisatelj Maurice Dekobra povedal, kako si zamišlja svet čez 100 let. Čez 100 let, je dejal mož bogate fantazije, bo življenje tako komplicirano, in prepleteno z znanostjo, da ne ostane v njem nič romantike in pustolovskega in da bodo nepričakovosti, torej zabela življenja, izključene. Potovanje, kakor ga poznamo mi, bo izginilo in sicer ne zato, da bi človek ne hrepenel po izprehembah in novostih, temveč ker bo imel na razpolago hitrejša prometna sredstva, da mu razdaljaš daleč ne bo taka ovira, kakor je nam. Iz Pariza do New Yorka bo rabil samo 15 ur. Poleti v stratosfero bodo nekaj vsakdanjega, nihče se jim ne bo več čudil, kakor se jim čudimo zdaj.

Do leta 2000 izginejo vsi milijonarji, kajti v dobrih treh poletih pogoltno njihovo premoženje država. Mehanizacija dela bo še bolj komplicirala že sedaj tako kompliciran problem nadprodukcije in razpečevanja blaga, zato pa moralni razvoj človeštva ne bo napredoval vzporedno z napredkom znanosti, temveč nastane velik prepad med tehnično izpopolnitvijo življenja in še vedno primitivno dušo preciviliziranega človeka. Po mojem mnenju bo napredek znanosti naravnost zastrupil človeško dušo, tako da bo pomenjala nevarnost zase in za ves svet, kakor dete, ki se igra z nevarnim orožjem.

A ljubezen leta 2000? X žarki bodo izdajali bodočim Julijam in Romeom točno čustveno stanje drugega, a zemski toki znova ožive ljubezen, ki zdaj umira. S Hertzevim žarki se bo dalo širiti razmnoževanje ljudi tudi tam, kjer se bodo ženske upirale nosečnosti, magnetni dotiki pa razmnože junaštvo Don Juanov in Casanovov. Nastane pa vprašanje, ali bo taka ljubezen še kaj vredna. V najgloblji notranjosti se človekova narava izpreminja le neznatno in človek se krčevito oklepa iluzij. Tako mislim, da se ljubezen ne bo izpremenila, pa naj ji prinese znatnost karkoli.

RUSKA DELEGACIJA NE SME NA HOLANDSKO

Moskva, Sovjetska Unija, 24. avgusta. — Tukajšnje časopise poroča, da je holandska vlada zabranila vstop ruskim delegatom, ki so se hoteli udeležiti protivojnega kongresa, kateri se vrši v Amsterdamu. Delegaciji načeljuje znani ruski pisatelj Maksim Gorki.

Mussolini nosi tornistro.

Perugia, Italija, 24. avgusta. — Benito Mussolini, ki se nahaja v Perugi zaradi italijanskih manevrov, je med korakanjem vojakov stopil v njihovo vrsto in je z njimi korakal poldrugo uro. Nekemu vojaku je tudi vzel tornistro in jo nekaj časa nosil, da se je prepričal o njeni teži. Ko je zopet izstopil iz vrste, so ga vojaki navdušeno pozdravljali.

POLARNE VOŽNJE LEDOLO MILCA "MALIGANA"

Konec julija se je vrnil ruski ledolomilec "Malign" s svoje prve letošnje vožnje v Nansenovo deželo. Zaradi težav v severnem vodovrju je trajala vožnja do tega otoka 14 dni, nazaj pa samo 5 dni.

Takoj naslednji dan po povratku z ekspedicije so začeli ledolomilec pripravljati za drugo odpravo, na kateri se bo "Malign" ustavil na Rudolfovem otoku, kjer bo izkreal posadko in priprave za najsevernejšo radio postajo na svetu. Odhod na to ekspedicijo je predviden za te dni. "Malign" bo potem takem absolutiral v enem letu dve polarni ekspediciji, kar je doslej prvi primer svoje vrste v zgodovini raziskovanja najsevernejših krajev na naši zemlji.

Konec julija se je vrnil ruski ledolomilec "Malign" s svoje prve letošnje vožnje v Nansenovo deželo. Zaradi težav v severnem vodovrju je trajala vožnja do tega otoka 14 dni, nazaj pa samo 5 dni.

Takoj naslednji dan po povratku z ekspedicije so začeli ledolomilec pripravljati za drugo odpravo, na kateri se bo "Malign" ustavil na Rudolfovem otoku, kjer bo izkreal posadko in priprave za najsevernejšo radio postajo na svetu. Odhod na to ekspedicijo je predviden za te dni. "Malign" bo potem takem absolutiral v enem letu dve polarni ekspediciji, kar je doslej prvi primer svoje vrste v zgodovini raziskovanja najsevernejših krajev na naši zemlji.

Konec julija se je vrnil ruski ledolomilec "Malign" s svoje prve letošnje vožnje v Nansenovo deželo. Zaradi težav v severnem vodovrju je trajala vožnja do tega otoka 14 dni, nazaj pa samo 5 dni.

Takoj naslednji dan po povratku z ekspedicije so začeli ledolomilec pripravljati za drugo odpravo, na kateri se bo "Malign" ustavil na Rudolfovem otoku, kjer bo izkreal posadko in priprave za najsevernejšo radio postajo na svetu. Odhod na to ekspedicijo je predviden za te dni. "Malign" bo potem takem absolutiral v enem letu dve polarni ekspediciji, kar je doslej prvi primer svoje vrste v zgodovini raziskovanja najsevernejših krajev na naši zemlji.

Konec julija se je vrnil ruski ledolomilec "Malign" s svoje prve letošnje vožnje v Nansenovo deželo. Zaradi težav v severnem vodovrju je trajala vožnja do tega otoka 14 dni, nazaj pa samo 5 dni.

BABJA VAS

OLARA VIEBIG

40

Nikdo ne govori besede. Z neumno praznim pogledom tavajo Lucine oči od enega do drugega. Ničesar ni slutila, kaj se je dogajalo in se ni niti upala oglasiti se. Z rokami, prekrižanimi nad bujnimi prsi, kate-re je le napol zakrivila, in z razpuščenimi lasmi sedi na pručici in topo zre pred se. Kaj vendar hočejo ti moške? Kaj jim je Peterček napravil? V negotovi, otroški bojzani prične jokati.

Poteče pet minut, deset, četrto ure, cela večnost!

Slišali so nadorožnika, kako je hodil po čumpati in premetaval orodje. Nekaj minut je bilo zopet vse tiho. Nato pa slišijo, kako tolče po steni, strga po tleh z nogami — zdaj njegova kletev in zdaj votli udarci.

Nato vse tiho.

Peter se že oddahne, olajšujoč vzdih se je hotel že izviti iz Peterčkovih prsi, tedaj pa zaškripljejo vrata. Nadorožnik pride iz čum-nate; vsi pogledi so bili vprti vanj.

Nekaj nese.

Peter smrtno prebledi; pred očmi mu pade megla.

Tukaj, — pravi nadorožnik in vrže odprto umazano plateno mošnjo na rob ognjišča. Nekaj talarjev pade iz mošnje in se potrklijo po tleh. — Skriti za ometom, pa vendar sem jih našel.

Ha! — Samo en vsiklik je zadonel po sobi. Nikdo ne izpregovori besede. Vsi sto-je kot okameneli z iztegnjenimi vratovi in široko odprtimi očmi.

Schmitz prvi izpregovori.

Tukaj imamo dokaz! — Pri tem se vzravna in kriči: — Ali nisem rekel, ali vam nisem rekel? Kaj pa zdaj?

Kot hropenje divje zveri mu je bil odgovor, Peter bi se bil najrajši vrgel na starega Schmitza, takoj nato pa je pobesil glavo na prsi. Pretresljiv vzdih se mu izvije iz grla.

Nepričakovano zasačen, — pravi nadorožnik dalje. — Orodje, vse različne stvari, topilni lonec, svinec, cink in druge take stvari, vse to je ležalo pri talarjih. Pravo luknjico si je ta lump izkopal pod tlemi. Vse ne poterbujemo — tukaj!

Nadorožnik pokaže model iz mavca in nato zapre vrata v čumtato. — To mora vse ostati, gospod krajevni predsednik.

Krumscheid zamrmra: — Da!

Vi morate paziti, da nikdo ničesar ne premakne. To mošnjo s talarji vzamemo seboj. In zdaj pojdim.

Moffert, — se obrne nadorožnik k Petru in položi roko na njegovo ramo. Dokazano vam je in v imenu postave vas aretiram.

Peter se ne gane.

Poslovita se s svojo ženo! Naprej! Še precej vode bo poteklo po Mozeli, predno jo boste videli. Tak ponarejalec denarja!

Ho, — kriči Krumscheid od vrat, — ta zlodej bo šel v ječo!

Peter se strese.

V ječo, — to je Luca razumela. Glasno krične: — Ježeš, Marija, Jožef, v ječo?! Peterček kaj pa si naredil? Peterček! Ta sramota! Kaj bodo ljudje rekli? Tega ne morem preživeti! V ječo — Ježeš, Jožek, Jožek!

Vrže se na zibelko in dvigne otroka. Tudi otrok zmeša svoj klic v vpitje drugih.

Uboga žena, — mrmra stari Schmitz in si obriše znoj!

In ta Jožek! — govori tiho Krumscheid, — tako ljubezniv črvček!

Kaj pa je vendar naredil? — stoka Luca in zgrabi nadorožnika za njegovo bluzo. — O, gospod, prosim vas, pustite ga! Saj je tako dober mož; nikomur ne napravi nič zalega! — Pade na tla in se oklene njegovih kolen. — Ljubeznivi gospod, bodite usmiljeni, pustite ga! Kaj naj počnem brez Peterčka?! Tako priden je in tako skrben —

Vse to morete povedati pred sodiščem! — Nadorožnik se nevoljno obrne. — Sicer pa se morate sami očistiti skrivde pri izdelovanju ponarejenih talarjev. Saj ste vendar morali vedeti o tem! Sodnija —

Sodnija — kaj? Jaz pred sodišče?! — Luca se dvigne, kot bi jo pičila kača. — Jaz, pred sodnijo? Ježeš, Ježeš! Nikomur nisem napravila nič slabega! O, ko bi saj poslušala svojega pokojnega očeta in ne bi bila poročila svojega Petra, pa sedaj ne bi bila v taki situaciji! Ne, ne; jaz sem nedolžna! Nedolžna, gospodje, kot snežnobelo jaguže!

In tudi je, gospod nadorožnik, — pravi Schmitz. — Jaz sem porok za Luco Moffertovo!

Tudi jaz ji morem dati najboljšo izpričevalo, — se oglasi ponižno orožnik iz Oberkeila.

O, jej, pred sodišče, pred sodišče! Nedolžna sem, — kriči Luca brez prestanka, njene čeljusti sklepetajo; v neizmernem strahu se oklene Schmitza. — O, jej, pred sodišče, pred sodišče!

Trese se po celem telesu. Njen zagovornik je moral vzeti Jožka, katerega bi drugače izpustila iz rok.

Orožnik iz Oberkeila jo tolaži. — Saj se vam ne bo nič zgodilo, samo pomirite se, gospa! Povedali boste samo, kar veste.

Gotovo, to tudi bom in tudi hočem! — kriči. — Goljufal me je, ta lump! Goljufal noč in dan, — hodil je s Tino in z drugimi babami! Jaz sem bila lačna in z njim je napravil svojo dedščino! In kadar je bil pijan, me je še pretepal! Pogledite tukaj! In potegne obleko s svojega belega hrpta in pokaže maroge, ki so se vlekile po njem.

Tepel si me, nazadnje s korobačem. Verjemite mi, gospodje, te zverine ne morem več obvladati — o, jaz nesrečnica, prekleto! Kdo bo zdaj skrbel za nas, ko bo Peter sedel v ječi?!

Jaz, — pravi stari samec Schmitz, pristopi, vzame otroke in ga stiska k sebi.

NADALJEVANJE SLEDI

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORNO DRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Pradednik: FRANK HOTKO 507 E. 12th St. New York City
Podprednik: MICHAEL UREK 1718 Gates Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tajnik in arhivar: JOSEPH FOGACHNIK 589 Liberty Avenue, New York City
Blagajnik: PETER RODE 73-23 67 Place, Glendale, L. I.
Zastopnik: RADO VAVPOTICH 23-15 — 25th St. Astoria, L. I.
Nadorni opor: FRANK LUTHER 481 Morris Avenue, Rockville Center, L. I.
ANTON CVETKOVICH 383 Seneca Ave. Brooklyn, N. Y.
FRED VELEPEC 1111 1st Ave. Glendale, L. I.

Kdor kmed rojakov ali rojakinj se ni član tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odbornikov za namenske poljanke. V nesreči se bole pozna kaj pomeni biti član dobrega društva.

To društvo je sicer najmlajše, toda najmočnejše bodisi v premoženju ali članstvu. Društvo je v tem kratkem času svojega obstanka izplačalo že skoro 14 tisoč bolniške in nad šest tisoč smrtnih podpore ter ima v blagajni skoro \$17,000.00.

Društvo zbora vsko četrti sobote v svojih društvenih prostorih v American Sevelian Auditorium, 288 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

POLARNE VOŽNJE LEDOLO MILCA "MALIGANA"

Konec julija se je vrnil ruski ledolomilec "Malign" s svoje prve letošnje vožnje v Nansenovo deželo. Zaradi težav v severnem vodovrju je trajala vožnja do tega otoka 14 dni, nazaj pa samo 5 dni.

Takoj naslednji dan po povratku z ekspedicije so začeli ledolomilec pripravljati za drugo odpravo, na kateri se bo "Malign" ustavil na Rudolfovem otoku, kjer bo izkreal posadko in priprave za najsevernejšo radio postajo na svetu. Odhod na to ekspedicijo je predviden za te dni. "Malign" bo potem takem absolutiral v enem letu dve polarni ekspediciji, kar je doslej prvi primer svoje vrste v zgodovini raziskovanja najsevernejših krajev na naši zemlji.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berilo

(ENGLISH-SLOVENE READER) Sime umno

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 West 14th Street New York City

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

POZIV NAROČNIKOM

Vse naročnike, ki se niso odzvali na poslane jim opomine prosimo, da po možnosti takoj poravnajo naročino. Ko mur to začasno ni mogoče, naj nam sporoči.

Vsem onim, ki se ne bodo odzvali, homo primorani vstaviti nadaljno pošiljanje lista.

Uprava "Glas Naroda"

Trpljenje ljubezni

ROMAN II. ZAVJEŠTANJE
Za Glas Naroda priredil I. H.

28

(Nadaljevanje.)

— Rado, ti — ne vem, s katerimi besedami bi ti povedala, kaj me muči, odkar sem zopet doma! Je nekaj stopilo med naju. Tako predurila si se. — Obupno ga Erika pogleda. Sama se je zavedala, kako nerodno so bile njene besede izbrane in oblike jo rdečica, ko zapazi na njegovem obrazu ozlovoljen izraz.

— Povej mi vendar, Rado! Zastonj premišljam, da bi te bila s čim razlajala. Ali je zato, ker ti nisem pisala? Toda dogovorila sva se, da ni treba. Verjemi — vsak dan so te iskale moje hrepence misli — odkar pa sem zopet tukaj —

Nevoljš se mu dvigne; prepira ni imel rad, toda Erika je bila gotovo pripravljena, da mu vrže vse očitke v obraz. In vendar jo je smatral za izobraženo damo, ki bi mogla razumeti, ne da bi ji bilo povedano in bi se morala po tem ravnati. Razumeti bi morala, česar ji ni povedal, da je prekinil zveze z njo.

Navidez ga ni razumela, zato je moral jasno povedati! Mrzle in krute poteze se pokažejo na njegovem obrazu.

— In nisi poznala tega, kar je najbližje?

— Ne, Rado! Ali je mogoče srečko —!

— To nima s tvojim možem nobenega opravka! Samo — saj veš, da nikdar kozarec ne izpraznim do dna, ker je gošča tako plehka — pravi počasi.

Erika smirno prebledi. Razumela ga je. Le predobro!

— In — zdaj — sem — gošča, — ji pride tiho in težko skozi ustnice. — Mraz spreleti njeno telo. Noge ji odpovedo in zopet mora sedeti. Zdaj je bila na jasnem. Ali je to bil konec tolike sreče?

Rado vidi brezmejni obup žene, katere ljubezen ga je še do pred kratkim tako osrečevala. Ali je čutil še kaj usmiljenja do nje?

— Erika, ostala mi boš vedno v prijetnem spominu. Gotovo pa nisi niti sama mislila, da bi to, kar naju je vezalo, ostalo neomejeno trajno. Enkrat je moralo končati.

— Nikdar nisem na to mislila, Rado! Ljubila sem te in na kaj drugega nisem mislila, — pravi s tresočim glasom. — Ali moreš zadnje mesece izbrisati iz svojega spomina, tako, kot da se nič zgodilo? Medtem ko sem jaz — vse, kar je bilo v meni ljubezni in ljubeznivosti, svojo celo dušo — vse sem ti dala —

— In hvaležno sem sprejel — in sem tudi dal —

— Da, da, in zato sem mislila v brezkonni sreči, da sem ti vse!

— Bila si mi mnogo, Erika! Toda občutki se izpreminjajo, — vse teče —

Erika globoko vzdihne in ga pogleda trdno! In po njih sem sodila tvoje —

Nemirno maje Rado z glavo sem in tja

Erika globoko vzdihne in ga pogleda trdno! In po njih sem gledale naravnost naprej in v nepopisni bolečini govori dalje:

— Kaj sem ti bila? Očenel, pisan cvet, ki ti ga je jesenska sapa prinesla na okno! Vzel si ga, si ga nekaj časa ogledoval z zanimanjem, nato pa si ga zavrnil in odnesel ga je veter, nekam — mogoče v jarek —

Njen glas ga je vendarle zadel. Čutil se osramočenega in ker tega njegov ponos ne more prenesti, postane proti njej krivičen. Z lahkimi in vendar vidnim zaničevanjem ji reče:

— Mistim, da to ne bo tvoja pot! Škoda bi te bilo!

— Da, govoriš prav: škoda bi bilo! Tedaj ne v jarku, četudi je obup že marsikatero peljal tja, katerih ljubečn je bila razpeta na križ —

— Ne hodi za božjo voljo tako občutljiva! — odvrne Rado in nekoliko v zadregi s prsti ropota po mizi. — Občutljiva ali pa neollikana oseba mi je eno in isto. Tvojo veliko obliko pa sem vedno občudoval —

Erika se bolj prebledi in zatise oči. Kako je znal jeziti. Sree jo neizmerno boli.

— Oprosti, da sem na to za trenutek pozabila. Lahko pa si misliš, da me muči vprašanje — zakaj več ne maraš za mene! Ali je katera druga, ki me je izpodrinila? —

Resno in ošabno jo pogleda Rado in ta njegov pogled je mučen in za njo poniževalen.

Molče, ne da bi rekla še besedo, bi morala iti!

Toda njena notranjost je bila preveč raztrgana. Vse je bilo ranjeno, vse jo je bolelo, da ni mogla priti do svoje moči. Vrgel jo je v največje ponižanje. Brez predsodkov se mu je vdala, stresla je nani svoje najsvetlejšee, nagloblje — oh, kako jo pekla sramota! Bilo ji je, kot bi gola stala na ulici in ljudje bi s prsti kazali na njo. Ali je mogla po tej uri še živeti?

Močni glas zvonce je glasno zvenel v tišino med obema. Zdelo se ji je, kot bi Rado prebledel. Poišče cigarete in si eno prižge, četudi je prejšnjo samo nekolikokrat potegnil. Vrat ni šel odpirati. Po kratkem času zvonce zopet zveni. Nepretrgoma zveni zvonce; nekdo je moral držati prst na gumbu.

Erika vstane, neslanjajoč se na naslonjač. Njene velike, temne oči ga neprestano gledajo. Nič drugega mu ne preostane, kot da odpre vrata. Saj je moral vedeti, kdo se mu s takim zvonjenjem zglaši. Jezna poteza teži na njegovem obrazu.

Erika ni hotela poslušati, pa vendar je morala slišati vsako besedo, ki je bila zunaj izgovorjena. Rado govori resno in pomirjevalno. Glasen, jasen dekliski glas odgovarja.

— Zakaj nisi hotel odpreti? Saj sem vendar od spodaj videla, da imaš luč, da si torej doma —

— Vendar pa sem ti rekel, da ti danes ni treba priti —

— Zdaj si pač morem misliti, zakaj! Imaš obisk! Obiskala te je dama, katere kožuh visi tam-le. Seveda ne maram motiti. In toliko mi govoriš, kako me imaš rad — in me varaš z drugo! Zdaj vem — mena pa je vlekle k tebi hrepence! — joka Ivanka.

— Kaj ti pride na misel? Saj vendar veš, da sem zdravnik in to damo zdravim —

— Tako zdraviš jo, kdor ti verjame, — mu pravi z zaničevanjem. — Saj si mi sam rekel, da tukaj doma nimaš uradnih ur, temveč samo na kličiki —

— Izjemoma pač! Prosim te tedaj, da za danes greš —

— Da, šla bo in šla za vedno! Zato me jutri ne pričakuj, — mu pravi srborito.

— Kakor se ti izljubi! — ji odvrne hladno.

Dekle se je premočno prenačevala. Vsa izobrazba ji je manjkala. Mnogo bi se morala še učiti.

Tedaj pa se mu ihte vrže na prsi in ga glasno poljubi na usta:

— Ne smeš se tako prenačeliti!

Izgubiti ga vendar še ni hotela! Toliko lepih stvari ji je že dal, kot še nikdo. In zdaj si je želela lepo pomladansko obleko. Vide-la jo je že v neki trgovini in morala jo je imeti! In to je bil tudi povod da je danes prišla k njemu. Kdo ve, ako jutri ne bo že prodana!

Rado se izvije iz Ivankačina objema. In Ivanka je bila vsled tega užaljena.

— Dobro, grem! Nočem te več zadrževati! — In glasno se zapro vrata sprejemne sobe.

Zelo različen udar z nogo ob tla. Moral se je premagovati, da bi šel v sobo. Kajti še nikdar v svojem življenju se ni nahajal v tako mučnem in abotno sramotnem položaju, kakor sedaj. V sled tega postane proti Eriki krivičen in nestrpen, katero je dolžil, da je vsega tega kriva. Zakaj že prej ni šla — zadnje minute bi mu bile prihranjene. Prepira sploh ni mogel prenesti.

Smirno blede stoji Erika v sobi. Svoje velike, s solzami zalite oči vpre v Rado.

— Sedaj sem dobila odgovor, na svoje vprašanje!

Rado skomigne z rameni.

— Obžalujem! Toda tega dogodka nisem mogel vedeti naprej, — pravi hladno.

— Vem, da ti je zelo mučno!

— Ako si tega mnenja, zakaj se tega dotikaš? Preko takih stvari gre izobražen človek z molkom.

Erika se zgane pod težo brezbozernih in zaničljivih Radovih besed. Ponos globoko užaljene žene se je uprl.

— V splošnem ti dam prav. Toda so izjeme, kot je tukaj. Ko bi mi kratko malo rekel, da me ne ljubiš več, bi lažje jrenesla, četudi bi me smrtno zadela ta vest, kot pa da me postavljaš na isto mesto z začasno ljubico — danes jaz, jutri ona — to ni pošteno in ni prav! Za tebe je še mnogo bolj sramotno in poniževalno kot pa za mene!

Njene besede, katerih resnico je čutil, so ga zadele globoko in so ga brezmejno razburile. Kajti v zaljubljenosti v samega sebe ni mogel prenesti nobenega očitka. Še nikdo mu ni oporekal; prilizoval so se mu, in žene in dekleta so letala za njim. In sedaj mu ena očita, da ni delal pošteno!

S ponosnim pogledom in z napol stisnjenimi trepalnicami meri v Rado, na katere lihe je tako jasno odsevala bolest in obup.

— Ali si v bistvu kaj drugega? — jo vpraša kruto. Toda komaj so se te besede v jezi spustile z njegovih ustnic, je sam spoznal, da so te besede surove in njega nevedne. Grsko se sramuje, ko gleda v Erikin široko odprte in tužne oči. Kdo ve, koliko bi dal, da teh besed ne bi bil izgovoril!

Erika krikuje; opoteče se in tiplje, česa bi se oprijela. To je bilo preveč! Ker se je bal, da bi padla, jo hoče podpirati — toda Erika se mu umakne. Pošten se je zdi njegov obraz — ali so bile to one ljubljene poteze?

— Začasna ljubica! — so izgovorile ustnice, ki so mu bile nekoč tako sladke in drage.

V neizmernem obupu, ki je iskal izhoda, zahtiti: — Ti — o, ti —

Erika dvigne roko in ga udari sredi v nezvesti, nesramni obraz. Nato ni vedela ničesar več.

(Dalje prihodnjič.)

Iz Jugoslavije.

Ponovni napad razbojnikov na Strašna nevihta v okolici Virovitice.

Te dni ponoči so bili spet na padeni v Skoplju v ulicah starega mestnega dela policisti in orožniki, ki so bili na patroljah. V Rački ulici ki je zelo slabo razsvetljena, so policisti naleteli na neke vlomilce, ki so se baš lotili vrat nekega skladišča. Policijska patrulja je vlomilce prepadla, med zasledovanjem pa je obvestila tudi službojoče orožnike sosednje četrti. Policisti in orožniki so potem skupaj zasledovali številno vlomilsko tolpo, ki se je razkropila po raznih temnih ulicah. Policisti niso mogli na svoji strani nobenega zajeti, orožniki pa so naleteli na par dobro oboroženih banditov, ki so začeli streljati. Orožniški kaplar Dragič Djordjević je nevarno ranjen v prsi, njegovi tovariši pa so zajeli opasnega, že dolgo časa zasledovanega vlomilca in razbojnika Asana Ibrahimovića.

Žrtev stekline.

V vasi Dolni Dobravi je kmetica Anko Miričev pred dnevi ogrizel stekel pes in so ženo takoj odpremili v bolnišnico, kjer so ji sicer dali injekcije proti steklini, potem pa so jo vrnil domov. Že drugi dan je žena občutila strašne bolečine in krče in ko ji spet odpremili v bolnico, je tam kmalu umrla v hudih mukah.

Strašna tragedija siromaštva.

V Sremskih Karlovcih je kmetica Katica Ničiforovičeva v obupu vzela življenje svoji hčerki in sinu, potem pa še sebi. Katica je živila zapuščenca od svojega moža in je raznašala po mestu mleko. V siromaštvu je obupala in je bila zadnje čase v vedno večjih skrbih. Od moža, delavca, ki je šel za zaslužkom, ni mogla pričakovati nobene pomoči in tudi rodbina ji je v svojem siromaštvu komaj dajala na razpolago brezplačno stanovanje. Nedavno jutro, preden se je po navadi odpravila v mesto, da bi strankam raznosila mleko, je doma v skodelico medu pomešala dozo strihni-na. Med je morala prej vedno skrivati pred otrokoma, tokrat pa ga je pustila kar na polici, da bi sin in hčerka s sladkarijo zavžila strup. Meščani, katerim je prinesla mleko, so opazili, da je še veliko bolj potrti, kakor je bila v zadnjem času. Nesrečna mati se je po dovršenem delu vrnila domov ter našla sina že mrtvega, hčerko pa v zadnjih izdihljajih. Ostanek medu je hitro pomešala še v večjo dozo strihni-na ter jo zavila. Še tisti dan je tudi ona podlegla v bolnici. Po poslovljnih pismih je komisija takoj lahko ugotovila, na kak način je izvršena ta skrajno žalostna družinska tragedija.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

POZOR, ROJAKI

Is naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj vam je naročnina posla. Ne čakajte torej, da se Vas opominja, temveč obno-vite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffin
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, Mary Butchar
Chicago, Joseph Bilsh, J. Bevilic, J. Lukanich, Andrew Spillar
Cicero, J. Fabian
Joliet, A. Anzelc, Mary Bamblich
J. Zalehel, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich

KANSAS

Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Zagar

MARYLAND

Steyer, J. Cerne
Kittmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouže, Frank Pucelj

Ely, Jos. J. Peshel Fr. Sekula
Eveleth, Louis Gouže
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatic
Waukegan, Jože Zelenc

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA

Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick

NEW YORK

Gowanda, Karl Strlnsha
Little Falls, Frank Masie

OHIO

Barberton, John Balant, Joe Hill
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Kartinger, Jacob Resnik, John Slapnik
Euclid, F. Baht
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kunze
Niles, Frank Kogovšek
Warren, Mrs. P. Rachar
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON

Oregon City, Ore. J. Koblar

PENNSYLVANIA

Ambridge, Frank Jakša
Bessemer, Mary Hribar
Braddock, J. A. Germ
Bridgeville, W. R. Jakobeč
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro-vanšek
Crafton, Fr. Machek
Export, G. Previč, Louis Zupan, čič, A. Skerlj
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Homer City in okolico, Frank P-rehchack

UTAH

Helper, Fr. Kreba

WISCONSIN

Milwaukee, Joseph Tratnik in Jo-koren
Sheboygan, Leo Majcen

WEST ALLIS

Frank Skok

WYOMING

Rock Springs, Louis Taucher
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopniki rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda":

Za eno leto \$6.; za pol leta \$3. za štiri mesece \$2.; za čet- leta \$1.50.

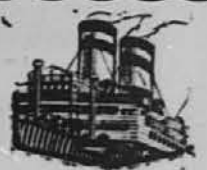
New York City je \$7. celo leto.

Naročnina za Evropo je \$7 za celo leto.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TOVANJE

SHIPPING NEWS

25. septembra: Europa v Cherbourg in v Bremen
Westernland v Havre

28. septembra: Pres. Harding v Havre

29. septembra: Berengia v Cherbourg
Gen. v. Stueben v Bremen
New York v Cherbourg in v Hamburg

30. septembra: Hemerie v Cherbourg
Minnetonka v Havre

1. oktobra: Ile de France v Havre
Bremen v Cherbourg in v Bremen
Milwaukee v Cherbourg in v Hamburg
Vendham v Boulogne sur Mer

V JUGOSLAVIJO

Na Hitrem Ekspresnem Parniku
ILE DE FRANCE

27. AVGUSTA (opoldne)
14. Septembra — 1. Oktobra

PARIS

2. Septembra — 20. Septembra
FRANCE

9. Septembra
NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

ITALIAN LINE

"ITALIA" — "COSULICH"

1 State Street, New York

DIREKTNJA SLUŽBA V TRST in DUBROVNIK

Od New Yorka do Trsta v 11 DNEH

RAZKOŠNE IN OGROMNE LADJE

PRIRODNOJA ODPLETJA

31. AVG. R O M A

10. SEP. VULCANIA

16. SEP. Conte GRANDE

17. SEP. AUGUSTUS

24. SEP. SATURNIA

1. OKT. R O M A

ZNIZANE CENE

TIA TER TIA IN NAZAJ

Silajni Prostor — Izborna Kabinja

Vprašajte lokalnega agenta ali družbo.

VSE PARNIKE

in LINIJE

ki so važne za Slovence

zastopa:

LEO ZAKRAJSEK

General Travel Service

1359 Second Ave. New York, N.Y.

Vsakourstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE

POVESTI in ROMANI

SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN

V TEM LISTU VSAKI TEDEN